

Częstochowa, dnia 14 lutego 2023 roku.

D e c y z j a

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie w składzie orzekającym:

Przewodniczący: Gabriela Zajder (sprawozdawca)

**Członkowie: Karolina Stolarska-Wojdała
Zenon Ułamek**

po rozpatrzeniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 lutego 2023 r. odwołania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz odwołania Rafała Gajdy (reprezentowanego przez pełnomocnika) od decyzji Wójta Gminy Ciasna z dnia 9 czerwca 2022 r. nr RGK.SW.6220.7.2021 odmawiającej wydania środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn. „Budowa chlewni na 206 DJP na działce o numerze ewidencyjnym 43/13 w Glinicy”,

działając na podstawie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. **Kodeks postępowania administracyjnego** (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn.zm.) oraz art. 71 ust. 2 pkt. 2, art. 73 ust. 1, art. 75 ust. 1 pkt. 4, art. 76 ust. 1 i 8, art. 77 ust. 1, art. 80 ust. 1, art. 81, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn.zm.) i § 3 ust. 1 pkt 104 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839, z późn.zm.)

- o r z e k a:

u c h y l i ć zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

U z a s a d n i e n i e

Jak wynika z akt sprawy, w dniu 30 grudnia 2020 r. do Urzędu Gminy Ciasna wpłynął wniosek Rafała Gajdy o wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa chlewni na 206 DJP na działce o numerze ewidencyjnym 43/13 w Glinicy”. Do wniosku został załączony raport o oddziaływaniu na środowisko projektowanej chlewni.

Pismem z dnia 3 lutego 2021 r. Wójt Gminy Ciasna wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie. Ponadto organ wydał obwieszczenie z dnia 3 lutego 2021 r., w którym zawiadomił o wszczęciu postępowania w niniejszej sprawie i wskazał, że zainteresowane strony mogą składać uwagi i wnioski w powyższej sprawie. Wskazane zawiadomienie organ przekazał sołtysowi Sołectwa Glinica celem wywieszenia na tablicy ogłoszeń Sołectwa.

Następnie organ pierwszej instancji pismami z dnia 3 lutego 2021r. wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublińcu, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (dalej w skrócie RDOŚ), oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Sieradzu, o wydanie opinii w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedmiotowego

przedsięwzięcia. Wskazane organy wezwały organ pierwszej instancji o wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie oraz do złożenia Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia. W związku z powyższym inwestor złożył do akt sprawy Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia.

W opinii sanitarnej z dnia 8 marca 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu stwierdził, że zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia i ustalił zakres raportu. Podobnie orzekł RDOŚ w postanowieniu z dnia 10 marca 2021 r. oraz Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu w postanowieniu z dnia 18 marca 2021 r.

W dniach 16 oraz 26 marca 2021 r. do akt sprawy wpłynęły pisma z protestami mieszkańców odnośnie planowanej inwestycji.

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2021 r. organ pierwszej instancji stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia i określił zakres raportu w sprawie.

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2021 r. organ pierwszej instancji zawiesił prowadzone postępowanie dla czasu przedłożenia przez inwestora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Obwieszczeniem z dnia 2 kwietnia 2021 r. organ pierwszej instancji wskazując jako podstawę prawną art. 33 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej u.o.i.ś.), zawiadomił społeczeństwo o zobowiązaniu inwestora do przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i zawieszeniu postępowania w niniejszej sprawie. Wymienione obwieszczenie organ przekazał sołtysowi Sołectwa Glinica celem wywieszenia na tablicy ogłoszeń Sołectwa.

W dniu 8 kwietnia 2021 r. do akt sprawy wpłynął kolejny protest mieszkańców.

W dniu 14 kwietnia 2021 r. do akt sprawy wpłynęło pismo inwestora wraz z załączonym do niego raportem z kwietnia 2021 r. o oddziaływaniu na środowisko projektowanej chlewni dla 206 DJP na działce o numerze ewidencyjnym 43/13 w Glinicy.

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2021 r. organ pierwszej instancji podjął zawieszone postępowanie.

Obwieszczeniem z dnia 16 kwietnia 2021 r. organ pierwszej instancji, działając na podstawie art. 10 § 1 i art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej zwanego Kpa) oraz art. 79 ust. 1 u.o.i.ś., zawiadomił strony oraz społeczeństwo o podjęciu postępowania w sprawie i poinformował o uprawnieniach wszystkich stron postępowania do czynnego udziału w każdym jego stadium oraz możliwości składania uwag i wniosków, a także możliwości zapoznania się z dokumentami sprawy. Wymienione obwieszczenie organ przekazał sołtysowi Sołectwa Glinica celem wywieszenia na tablicy ogłoszeń Sołectwa.

Następnie pismami z dnia 16 kwietnia 2021 r. organ pierwszej instancji zwrócił się o uzgodnienie realizacji przedsięwzięcia do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublińcu, RDOŚ oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Sieradzu.

Dnia 10 maja 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu wydał opinię sanitarną nr NS-ZNS.9022.4.2.2021 w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, określając warunki realizacji przedsięwzięcia.

Po kilkurazowym wzywaniu organu pierwszej instancji przez RDOŚ i Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Sieradzu, do złożenia stosownych wyjaśnień:

- RDOŚ uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił jego warunki postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2021 r. nr WOOS.4221.22.2021.MP1.3,

- Dyrektor Zarządu Zlewni w Sieradzu PGW Wody Polskie uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił jego warunki postanowieniem dnia 21 grudnia 2021 r. nr PO.ZZŚ.5.4360.9.2021.KOg.

W dniach 5 sierpnia oraz 20 grudnia 2021 r. do akt sprawy wpłynęły kolejne pisma mieszkańców Sołectwa Glinica sprzeciwiających się inwestycji.

Pismem z dnia 21 lutego 2022 r. organ pierwszej instancji zawiadomił wnioskodawcę oraz pozostałe strony o przedłużeniu terminu załatwienia niniejszej sprawy do dnia 31 marca 2022 r. Organ wyjaśnił, że dotrzymanie terminu ustawowego wydania decyzji nie jest możliwe: „z uwagi na konieczność przeprowadzenia między innymi dodatkowej analizy otrzymanych opinii Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni Sieradz, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublińcu, Regionalnej

Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. Przeprowadzana analiza dotyczy realizacji przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem ochrony powietrza”.

W dniu 30 marca 2022 r. do akt sprawy wpłynęło pismo mieszkańców, w którym wskazali, że planowana inwestycja będzie miała wpływ na wody gruntowe z uwagi na odprowadzanie gnojownicy do rowów, które są połączone ze stawami rybnymi. Mieszkańcy wniesli o przeprowadzenie dowodu z oględzin w terenie w powyższej sprawie.

Pismem z dnia 30 marca 2022 r. organ pierwszej instancji po raz kolejny przedłużył termin rozpoznania sprawy – do 31 maja 2022 r. z uwagi na „otrzymanie pisma mieszkańców Glinicy, którzy wniesli m.in. o przeprowadzenie oględzin przebiegających rowów w obrębie planowanej inwestycji”.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2022 r. organ pierwszej instancji zawiadomił inwestora o wyznaczeniu na dzień 27 kwietnia 2022 r. oględzin rowów w przedmiotowej sprawie. Z akt sprawy wynika, iż zawiadomienie o oględzinach zostało wysłane również innym osobom.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2022 r. organ pierwszej instancji zwrócił się do Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Katowicach o podanie kierunków wiatrów- różny wiatrów, celem określenia uciążliwości zapachowej nowych obiektów – chlewni na tereny zabudowane (osiedla mieszkaniowe).

W dniu 15 kwietnia 2022 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło ponaglenie Rafała Gajdy na przewlekłość postępowania prowadzonego przez Wójta Gminy Ciasna w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa chlewni na 206 DJP na działce o numerze ewidencyjnym 43/13 w Glinicy.

W piśmie z dnia 20 kwietnia 2022 r. (wpływ 25 kwietnia), przy którym przekazane do tut. Kolegium zostało ponaglenie wraz z aktami sprawy, organ pierwszej instancji przedstawił swoje stanowisko w sprawie oraz wskazał, iż „konieczne jest przeprowadzenie dowodu wskazanego przez mieszkańców w piśmie z dnia 30 marca 2022 r. z uwagi na wpływ planowanej inwestycji na wody gruntowe”.

Skład orzekający Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie po zapoznaniu się z aktami sprawy i treścią ponaglenia, w postanowieniu z dnia 29 kwietnia 2022 r. nr SKO.4102.34.2022 stwierdził, iż jest ono uzasadnione.

W aktach znajduje się lista obecności osób (5 osób, w tym wnioskodawca), które uczestniczyły w dniu 27 kwietnia 2022 r. w oględzinach rowów przebiegających w obrębie planowanej inwestycji. Do listy obecności dołączony jest protokół sporządzony w dniu 27 kwietnia 2022 r. na okoliczność przeprowadzenia oględzin. Protokół zawiera jedynie następującą treść: „Podczas oględzin inwestor poinformował o braku rowu leżącego przy planowanej inwestycji – mimo, że jest w ewidencji. Tereny są zmeliorowane. Inwestor wniosł o szybkie załatwienie sprawy.”

Zawiadomieniem-obwieszczeniem z dnia 9 maja 2022 r. (opartym na podstawie wynikającej z art. 33 ust. 1 w zw. z art. 79 ust. 1 i art. 74 ust. 3 u.o.i.s. oraz art. 10 i art. 49 Kpa) organ pierwszej instancji zawiadomił strony postępowania i poinformował społeczeństwo o zakończeniu postępowania w przedmiotowej sprawie i możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a także składania uwag i wniosków w terminie 30 dni. Wymienione zawiadomienie-obwieszczenie organ przekazał w dniu 9 maja 2022 r. sołtysowi Sołectwa Glinica celem wywieszenia na tablicy ogłoszeń Sołectwa.

Następnie decyzją z dnia 9 czerwca 2022 r. nr RGK.SW.6220.7.2021 Wójt Gminy Ciasna odmówił wydania środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn. „Budowa chlewni na 206 DJP na działce o numerze ewidencyjnym 43/13 w Glinicy”. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ pierwszej instancji podniósł, że realizacja planowanego przedsięwzięcia spowoduje nasilenie odorów, który nie jest obojętny dla jakości życia mieszkańców. W miejscowości Glinica oraz okolicznych miejscowościach mieszkają osoby starsze z poważnymi problemami zdrowotnymi, których stan zdrowia i komfort życia na skutek występowania odorów mogą ulec znacznemu pogorszeniu. Na sąsiedniej działce planowana jest również budowa chlewni o obsadzie 158 DJP. Realizacja dwóch takich przedsięwzięć pogorszy więc w znacznym stopniu życie mieszkańców, ponieważ wystąpi koncentracja odchodów zwierzęcych, stanowi to zagrożenie mikrobiologiczne. Nadto według organu planowane przez wnioskodawcę rozwiązania nie przewidują urządzeń do odprowadzenia wód opadowych. Dodatkową uciążliwością ze strony planowanego przedsięwzięcia, w ocenie organu, będzie transport przeprowadzany samochodami dostawczymi i ciężarowymi,

związany z dostarczaniem paszy, odbioru tuczników do rzeźni, przewóz nowych tuczników, przyjmując natężenie ruchu 13 pojazdów na miesiąc.

W obwieszczeniu z dnia 9 czerwca 2022 r. organ pierwszej instancji podał do publicznej wiadomości informację o wydanej decyzji oraz umieścił w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Ciasna treść w/wym. decyzji.

W odwołaniu z dnia 22 czerwca 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach podniósł, że odmowna decyzja z dnia 9 czerwca 2022 r. nie może pozostać w obiegu prawnym z uwagi na n/wym. błędy w procedurze jej wydania:

- Wójt Gminy Ciasna nie zapewnił udziału społeczeństwa w prowadzonym postępowaniu (nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 79 ust. 1 u.o.i.ś.),
- Wójt Gminy Ciasna nie dał inwestorowi możliwości przedłożenia dodatkowych dowodów, w celu wykazania przesłanek do wydania decyzji zgodnej z żądaniem strony (nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 79a § 1 oraz § 2 Kpa,
- Wójt Gminy Ciasna nie wykazał, że wystąpiły w przedmiotowej sprawie przesłanki określone w art. 81 u.o.i.ś., dające podstawę do odmowy wydania decyzji środowiskowej. Organ powołał się natomiast na pozaustawowe przesłanki odmowy wydania decyzji.

W piśmie z dnia 28 czerwca 2022 r., przy którym zostało przesłane odwołanie wraz z aktami sprawy do organu drugiej instancji, Wójt Gminy Ciasna odniósł się do zarzutów Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Z kolei w odwołaniu z dnia 21 czerwca 2022 r. pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia z uwagi na naruszenie:

- art. 6 Kpa oraz art. 8 § 1 Kpa poprzez naruszenie zasady praworządności i pogłębiania zaufania do władzy publicznej,
- art. 80 ust. 1 i 2 u.o.i.ś. poprzez wydanie decyzji odmownej w sytuacji ziszczenia się przesłanek pozytywnych do wydania decyzji zgodnej z wnioskiem odwołującego.

W piśmie z dnia 4 lipca 2022 r., przy którym zostało przesłane odwołanie do organu drugiej instancji, Wójt Gminy Ciasna odniósł się do zarzutów zawartych w odwołaniu wnioskodawcy.

W dniu 5 grudnia 2022 r. w siedzibie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie wnioskodawca wykonał fotokopię odwołania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 czerwca 2022 r. Do protokołu wnioskodawca wniósł o pozytywne rozpatrzenie jego odwołania z dnia 21 czerwca 2022 r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie po rozpatrzeniu przedmiotowej sprawy postanowiło uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać przedmiotową sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

Podejmując niniejsze rozstrzygnięcie Kolegium zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 u.o.i.ś. uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych: 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W myśl art. 59 ust. 1 u.o.i.ś. dla przedsięwzięć określonych w przytoczonym pkt 1 ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się w każdym przypadku, natomiast dla przedsięwzięć wskazanych w pkt 2 wspomniana ocena dokonywana jest tylko wtedy, gdy obowiązek jej przeprowadzenia został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1 u.o.i.ś. przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, po uprzednim zasięgnięciu opinii uprawnionych organów.

Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania planowanego przedsięwzięcia do jednej z w/wym. grup ma rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - zwane dalej r.p.o.ś. Zgodnie z nim do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 104 lit. b chów lub hodowla zwierząt (oprócz norek) w liczbie nie mniejszej niż 60 DJP i mniejszej niż 210 DJP - na obszarach innych niż wymienione w lit. a.

Z wniosku z dnia 30 grudnia 2020 r. oraz karty informacyjnej przedsięwzięcia (dalej KIP) wynika, że zakres planowanego przedsięwzięcia to budowa chlewni dla tuczników i warchlaków o obsadzie do 206 DJP, lokalizowanej w miejscowości Glinica, na działce ewidencyjnej nr 43/13, obręb Glinica, stanowiącej własność wnioskodawcy. Z KIP wynika,

że najbliższa zabudowa mieszkaniowa usytuowana jest w odległości ok. 410m na kierunku południowo-wschodnim od granic terenu planowanego przedsięwzięcia.

Prawidłowo więc zarówno inwestor jak i organ pierwszej instancji zakwalifikowali przedmiotowe przedsięwzięcie do przedsięwzięcia wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 104 lit. b r.p.o.ś., w stosunku do którego ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się wtedy gdy obowiązek jej przeprowadzenia został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1 u.o.i.ś.

W postanowieniu z dnia 2 kwietnia 2021 r. Wójt Gminy Ciasna, stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublińcu oraz Dyrektora Zarząd Zlewni w Sieradzu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Zgodnie zaś z treścią art. 72 ust. 1 u.o.i.ś. wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem decyzji wymienionych w tym przepisie.

A zgodnie z art. 73 ust. 1 u.o.i.ś. postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.

Zaś w art. 77 ust. 1 u.o.i.ś. postanowiono, że jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia i zasięga opinii organów wymienionych w tym przepisie.

Z ust. 2 art. 77 u.o.i.ś. wynika, że organ występujący o uzgodnienie lub opinię, o których mowa w ust. 1, przedkłada:

- 1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku.

Stosownie do art. 80 ust. 1 u.o.i.ś. jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Ponadto w myśl art. 80 ust. 2 u.o.i.ś. właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Dla nieruchomości, na której planowane jest przedmiotowe przedsięwzięcie, nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Z kolei z postanowień art. 81 u.o.i.ś. wynika, że:

- jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji. W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia (ust. 1),
- jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (ust. 2),
- jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody

na realizację tego przedsięwzięcia, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy (ust. 3).

W myśl art. 85 ust. 1 u.o.i.ś. decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia.

Zaś stosownie do ust. 2 art. 85 u.o.i.ś. uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać:

1) w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,

b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- uzgodnienia i opinie organów, o których mowa w art. 77 ust. 1,
- wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,

c) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4.

Natomiast w art. 86 pkt 2 ustawodawca postanowił, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organy wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1.

Przenosząc powyższe regulacje prawne na stan faktyczny rozpatrywanej sprawy podnieść trzeba, że z raportu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko (z kwietnia 2021 r.) i jego uzupełnień wynika, że planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie:

- budynku chlewni o powierzchni zabudowy ok. 1712m²,
- zbiornika na gnojownicę o pojemności 628m³,
- 3 silosów paszowych,
- przepompowni gnojowicy.

Wynika również, że budynek chlewni projektowany jest bez poddasza użytkowego, murowany, ocieplony, posadowiony na szczelnej, nieprzepuszczalnej płycie żelbetowej, ze ścianami fundamentowymi żelbetowymi. Budynek chlewni nie będzie ogrzewany, będzie natomiast wyposażony w wentylację grawitacyjno-kurtynową. Pod całym budynkiem chlewni zaprojektowane będą kanały gnojowe o głębokości 1,5m, które umożliwią czasowe przechowywanie gnojowicy (o pojemności ok. 2400m³). Kanały gnojowe zaprojektowano jako szczelne (płyta denna i ściany fundamentowe żelbetowe). Gnojowica z kanałów gnojowych doprowadzana będzie rurami do przepompowni a następnie do zbiornika na gnojownicę. Zbiornik na gnojownicę o pojemności 628m³ zaprojektowano jako szczelny, wykonany z betonu hydrotechnicznego (z dodatkiem środka wodoszczelnego) o podwyższonej wytrzymałości, posadowiony na żelbetowej płycie fundamentowej. Zbiornik ten w części będzie znajdował się pod ziemią (0,5m) oraz w części nad powierzchnią terenu (1,5m) i będzie zakryty (zadaszenie typu plandekowego np. firmy Kanus). Ze zbiornika gnojowica będzie wypompowywana do szczelnych beczkowsów i wywożona na pola inwestora jako nawozy naturalne. Miejsce do załadunku gnojowicy będzie wybetonowane (powierzchnia ok. 3m na 10m) ze spadkiem terenu, umożliwiającym wypompowanie rozlanej ewentualnie gnojowicy. W bezpośrednim otoczeniu terenu planowanej inwestycji nie ma zlokalizowanych ujęć wód podziemnych ani stref ochronnych. Dla potrzeb określenia możliwości prawidłowego zagospodarowania powstających odchodów jako nawozów naturalnych na użytkach rolnych inwestora, przeprowadzono stosowne obliczenia. Z obliczeń tych wynika, że przy planowanej maksymalnej obsadzie zwierząt, łączna roczna ilość azotu kształtować się będzie na poziomie 15014 kg. Dla bezpiecznego stosowania nawozów naturalnych wymagany jest areal 88,32 ha. Inwestor dysponuje natomiast arealem 57 ha użytków rolnych, pozostałe wymagane 31,32 ha inwestor będzie dzierżawił, by mieć możliwość bezpiecznego stosowania nawozów naturalnych. Chlewnia będzie czyszczona myjką wysokociśnieniową za pomocą gorącej wody oraz dezynfekowana środkami biodegradowalnymi przeznaczonymi do dezynfekcji przy pomocy ręcznego opryskiwacza. Na jednorazowe umycie chlewni zostanie zużyte ok. 13m³ wody, która spływać będzie do kanałów z gnojowicą a następnie do zbiornika na gnojownicę. Proces ten będzie się odbywał ok. 3 razy w roku.

Jak wyżej wskazano organ pierwszej instancji w toku postępowania uzyskał wymagane uzgodnienia i opinie organów zgodnie z art. 77 u.o.i.ś., jednak odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stojąc na stanowisku, że realizacja przedsięwzięcia spowoduje nasilenie odoru, który negatywnie będzie wpływał na stan zdrowia i komfort życia mieszkańców Glinicy oraz okolicznych terenów. Przedsięwzięcie stanowić będzie również zagrożenie mikrobiologiczne i uciążliwości związane z transportem pasz i zwierząt. Powodem odmowy jest także sprzeciw lokalnej społeczności.

W związku z powyższym należy podnieść co następuje.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 czerwca 2020 r., sygn. akt II OSK 3873/19 (Lex nr 3039257) podniósł, że: „(...) zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt 1 u.i.o.ś. wydając decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia organ bierze pod uwagę między innymi wyniki uzgodnień i opinii. Jest to jeden z elementów branych pod rozwagę przez organ przy wydawaniu tej decyzji. Nie oznacza to jednak, że pozytywna opinia czy uzgodnienie organów współdziałających przesądza o konieczności wydania pozytywnej decyzji w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. Podkreślić należy, że w orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że pozytywne uzgodnienia ze strony organów współdziałających (RDOŚ, PPIS) nie są wiążące dla organu określającego środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Pozytywne uzgodnienie nie obliguje organu do wydania pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Sam fakt sprzeczności decyzji środowiskowej z takim uzgodnieniem nie świadczy więc o wadliwości decyzji środowiskowej (por. wyrok NSA z 10 listopada 2016 r., sygn. II OSK 1784/15, LEX nr 2199285).”

Natomiast w wyroku z dnia 20 kwietnia 2021 r., sygn. akt III OSK 358/21 (Lex nr 3340576) Naczelny Sąd Administracyjny wyjaśnił, że „O tym, w jakim zakresie postanowienie uzgadniające RDOŚ wiąże organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wskazuje zarówno art. 80 ust. 1 pkt 1 u.u.i.ś., jak i art. 85 ust. 2 pkt 1 tiret drugie u.u.i.ś. Zgodnie z pierwszym z przywołanych przepisów w przypadku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, bierze pod uwagę wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1 tej ustawy. Stosownie zaś do art. 85 ust. 2 pkt 1 tiret pierwsze i drugie u.u.i.ś. uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno - w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - zawierać informację po tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska i opinie organu, o którym mowa w art. 78 tej ustawy. Powyższe prowadzi do wniosku, że nawet postanowienie uzgodnieniowe regionalnego dyrektora ochrony środowiska wydane na podstawie art. 77 ust. 3 i 4 u.u.i.ś. nie jest bezwzględnie wiążące dla organu. Organ prowadzący postępowanie wydając decyzję musi zamieścić w jej uzasadnieniu wyjaśnienia (informację) o tym, w jakim zakresie zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Dotyczy to zarówno decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania, jak i decyzji odmawiającej ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla danego przedsięwzięcia.” (...) Tym samym skoro organ pierwszej instancji odstąpił od wyjaśnienia, dlaczego warunki oddziaływania na środowisko ustalone przez RDOŚ nie mogą zostać uwzględnione, to stanowi to naruszenie art. 80 ust. 1 pkt 1 u.u.i.ś. Przyznana przez ustawodawcę możliwość wzięcia pod uwagę postanowienia uzgadniającego nie oznacza dowolności organu prowadzącego postępowanie. Jeżeli organ ten zamierza odstąpić od uzasadnienia, to powinien wykazać, dlaczego uzgodnione warunki oddziaływania na środowisko wynikające z postanowienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska nie mogły zostać uwzględnione w danej sprawie. W orzecznictwie sądowym wyrażono pogląd, zgodnie z którym brak uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przez RDOŚ jest wiążący dla organu prowadzącego postępowanie, natomiast pozytywne uzgodnienia ze strony organów współdziałających (RDOŚ, PPIS) nie są wiążące dla organu określającego środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia i nawet w przypadku pozytywnego uzgodnienia lub pozytywnego zaopiniowania organ może wydać decyzję odmowną wykazując wadliwość stanowiska współdziałającego organu, to jednak wymaga to merytorycznego odniesienia się do treści postanowień wydanych w toku postępowania (tak NSA w wyroku

z 23 stycznia 2020 r. sygn. akt II OSK 585/18, opubl. w Lex nr 2779867 oraz NSA w wyroku z 1 lipca 2016 r. sygn. akt II OSK 339/15, opubl. w Lex nr 2102273).”

Tym samym w ocenie tut. Kolegium, skoro organ pierwszej instancji odstąpił od wyjaśnienia w swoim rozstrzygnięciu, dlaczego warunki oddziaływania na środowisko ustalone przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Zlewni w Sieradzu w postanowieniu z dnia 21 grudnia 2021 r. oraz ustalone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w postanowieniu z dnia 12 sierpnia 2021 r., a także warunki zawarte w opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublińcu z dnia 10 maja 2021 r., nie mogą zostać uwzględnione, to stanowi to naruszenie art. 80 ust. 1 pkt 1 i art. 85 ust. 2 pkt 1 u.o.i.s.

Nadto podnieść trzeba, że skoro wymienione organy uzgadniające i opiniujące odmiennie oceniły raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (i jego uzupełnienia) niż organ pierwszej instancji oraz określiły warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia mające na celu ograniczenie oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, a także stwierdziły brak znaczących oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko, w tym na zdrowie i komfort życia mieszkańców, to sformułowanie przez organ pierwszej instancji jedynie ogólnikowych motywów podjętego rozstrzygnięcia, bez konfrontacji z treścią raportu (i uzupełnień) oraz pominięcie pozytywnych uzgodnień i opinii organów współdziałających, naruszają w sposób istotny art. 7, art. 77 § 1, art. 80 Kpa.

Kolegium podziela także stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, iż organ pierwszej instancji w zawiadomieniu z dnia 9 maja 2022 r. wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 79a § 1 Kpa, nie wskazał przesłanek zależnych od wnioskodawcy, które w ocenie organu nie zostały na dzień wysłania zawiadomienia spełnione lub wykazane, a co mogło skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem wnioskodawcy.

Kolegium nie podziela natomiast stanowiska Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, że organ pierwszej instancji nie zapewnił udziału społeczeństwa w prowadzonym postępowaniu. Opisany przez Kolegium stan faktyczny przedmiotowej sprawy wykazuje bowiem jednoznacznie, że społeczeństwo miało zapewniony udział w postępowaniu i aktywnie w nim uczestniczyło.

Ponadto Kolegium wskazuje, że wymóg wzięcia pod uwagę przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wyników postępowania z udziałem społeczeństwa nie oznacza, że sam sprzeciw społeczności lokalnej w stosunku do planowanej inwestycji może być podstawą do wydania decyzji odmownej, co ma związek z charakterem tej decyzji i celami, dla których jest wydawana (porównaj wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt II OSK 2114/17, Lex nr 2740746).

Tym samym na obecnym etapie postępowania, wbrew wnioskowi zawartemu w odwołaniu inwestora, w ocenie Kolegium brak jest podstaw do zastosowania art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, tj. uchylenia zaskarżonej decyzji w całości i określenia przez organ drugiej instancji środowiskowych uwarunkowań realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Ponadto Kolegium wskazuje, że w aktach sprawy brak jest wykazu stron przedmiotowego postępowania, tym samym organ odwoławczy nie mógł dokonać oceny, czy prawidłowo organ pierwszej instancji ustalił strony postępowania w oparciu o art. 74 ust. 3a u.o.i.s. oraz zastosował sposób zawiadamiania stron na podstawie wynikającej z art. 74 ust. 3 u.o.i.s.

Mając powyższe na uwadze, zasadne jest uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, który prowadząc ponownie postępowanie powinien wziąć pod uwagę okoliczności wskazywane przez organ odwoławczy w treści uzasadnienia niniejszej decyzji, w tym wskazywane stanowisko judykatury, a następnie winien podjąć odpowiednią decyzję.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Od decyzji skarga nie przysługuje. Jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie. Sprzeciw wnosi się w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 64b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022 r. poz. 329, z późn.zm.) – zwanej dalej p.p.s.a., sprzeciw powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji;
- 2) żądanie jej uchylenia;
- 3) oznaczenie organu, który wydał zaskarżoną decyzję.

Wpis stały od sprzeciwu wynosi 100 zł.

Stronie może być przyznane prawo pomocy na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych (art. 243 § 1 p.p.s.a.). Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 244 § 1 p.p.s.a.). W myśl art. 254 § 1 p.p.s.a. wniosek o przyznanie prawa pomocy oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej składa się do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Strona, która nie ma miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby na obszarze właściwości sądu, o którym mowa w § 1, może złożyć wniosek w innym wojewódzkim sądzie administracyjnym. Wniosek ten przesyła się niezwłocznie do sądu właściwego (§2).

Skład orzekający:
Przewodniczący Składu Orzekającego

CZŁONEK
SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO

G. Zajder
mgr Gabriela Zajder

CZŁONEK
SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO

K. Stolarska-Wojdała
mgr Karolina Stolarska-Wojdała

CZŁONEK
SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO

Z. Ułamek
mgr Zenon Ułamek

Otrzymują:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach,
2. Radca prawny Maciej Buczek – pełnomocnik Rafała Gajdy,
3. pozostałe strony postępowania – powiadomione zgodnie z art. 74 ust. 3 u.i.o.s. i art. 49 Kpa,
4. Wójt Gminy Ciasna+ zwrot akt sprawy,
5. a/a.

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu,
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Zarząd Zlewni w Sieradzu.

